

I. Hangiu

Presa românească
de la începuturi pînă în prezent
Dicționar cronologic 1790–2007

Volumul III
1 ianuarie 1945 – 21 decembrie 1989

comunicare●ro

Redactor: Lucian Pricop
Coperta: Cristian Lupeanu
Tehnoredactor: Olga Machin

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Editurii Comunicare.ro, 2008

SNSPA, Facultatea de Comunicare și Relații Publice
Strada Povernei 6, București
Tel./fax: 021 313 58 95
E-mail: editura@comunicare.ro
www.comunicare.ro
www.editura.comunicare.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HANGIU, ION

Presa românească de la începuturi pînă în prezent.
Dicționar cronologic 1790–2007 / Ion Hangiu; pref.: Ion Hangiu.
– București: Comunicare.ro, 2008
vol.
ISBN 978-973-711-163-0
Vol. III: 1945–1989. – 2009. – Bibliogr. – Index.
ISBN 978-973-711-166-1

81'374.2:070(498)=135.1

Cuprins

Notă introductivă • 13

Ziare și reviste

- [499] *Lumina*. Revistă politică, literară și de cultură generală (1 ian. 1945) • 17
- [500] *Revista Cercului literar*. Revistă lunară de literatură, filozofie și artă (ian. 1945) • 21
- [501] *Ardealul Socialist* (6 apr. 1945) • 24
- [502] *Tinerețea*. Săptămânal de atitudine și cultură progresistă (1 iul. 1945) • 26
- [503] *Lumea*. Săptămânal literar, artistic, social (23 sept. 1945) • 28
- [504] *Revista Fundațiilor Regale*. Literatură, artă, cultură, critică generală (sept. 1945) • 31
- [505] *Banatul*. Cotidian independent de atitudine democrată (16 oct. 1945) • 33
- [506] *Revista muncii*. Publicație lunară editată de Ministerul Muncii (20 nov. 1945) • 35
- [507] *Dacia*. organe du mouvement patriotique roumain (dec. 1945) • 36
- [508] *Revista româno-americană*. Organul Societății Amicii Statelor Unite.
Revistă pentru cunoașterea Statelor Unite în România și pentru dezvoltarea relațiilor româno-americane (dec. 1945) • 39
- [509] *Solia. The Herald*. Foaie de zidire sufletească editată de Episcopia Ortodoxă din America (1945) • 41
- [510] *Națiunea*. Ziar de informație, atitudine și reportaj (21 mart. 1946) • 43
- [511] *Apărarea*. Pace, solidaritate, progres (5 apr. 1946) • 45
- [512] *Studentul Român*. Revista studențimii democratice (15 mai 1946) • 47
- [513] *Buletinul Societății Amicii Statelor Unite* (mai 1946) • 49
- [514] *Contemporanul*. Săptămânal politic, social, cultural (20 sept. 1946) • 50
- [515] *Buletinul ARLUS* (oct. 1946) • 53
- [516] *Tribuna românească*. Cotidian independent de informație și atitudine națională (7 nov. 1946) • 55
- [517] *Almanahul A.R.L.U.S.* (1946) • 63
- [518] *Revista literară*. Săptămânal de poezie, proză și critică (15 mart. 1947) • 64
- [519] „*Sisiph*“ *Agora*. Colecție internațională, sub auspiciile Fundației Regele Mihai I, îngrijită de Ion Caraion și Virgil Ierunca (1947) • 67
- [520] *Almanahul Tineretului*. Editat de Federația Națională a Tineretului Democrat din România (1947) • 71
- [521] *Buletinul presei din provincie*. Editat de Secția Centrală de Educație Politică a P.C.R. (1947) • 74
- [522] *Jurnalul literar* (1947) • 75
- [523] *Flacăra*. Săptămânal de artă și de cultură al Uniunii Sindicatelor de artiști, scriitori, ziariști (4 ian. 1948) • 76

- [524] *Caiet pentru activitatea cultural-educativă* (ian. 1948) • 79
- [525] *Studii*. Revistă de știință – filosofie – arte (1948) • 81
- [526] *B.I.R.E.* Bulletin d'Informations pour les Roumains en Exil. Buletin de Informație pentru Români în Exil (1 febr. 1948) • 82
- [527] *Viața românească*. Revistă a Societății Scriitorilor din România (iun. 1948) • 84
- [528] *La Nation Roumaine*. Organe du Conseil des Partis Politiques Roumains : National Paysans – National Liberal – Social Democrite Independent (1 aug. 1948) • 88
- [529] *Lupta de clasă*. Organ teoretic și politic al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român (1 iul. 1948) • 91
- [530] *Luceafărul*. Revista scriitorilor români din exil (nov. 1948) • 94
- [531] *Uniunea Română*. Organ al „Uniunii Democratice a Românilor Liberi“ sub președinția generalului N. Rădescu (nov. 1948) • 97
- [532] *Analele Academiei Republicii Populare Române*. Secția de Știința Limbii, Literatură și Artă (1948) • 101
- [533] *Urzica*. Revistă de satiră și humor (1 febr. 1949) • 103
- [534] *Cum vorbim*. Revistă pentru studiul și explicarea limbii (apr. 1949) • 105
- [535] *Țara*. Tribuna românilor liberi (apr. 1949) • 109
- [536] *Orizonturi*. Buletin lunar pentru Informație și documentare proprie. Revistă a Cercului de Studii și Cercetări Științifice al Românilor din Germania (iun. 1949) • 111
- [537] *Scrisul bănățean*. Revistă editată de Filiala Timișoara a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (aug. 1949) • 114
- [538] *Almanahul literar*. Revistă lunară de cultură a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (dec. 1949) • 116
- [539] *Iașul Nou*. Almanah literar al Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (mai 1950) • 118
- [540] *Îndreptar*. Foaie pentru gând și faptă creștină (dec. 1950) • 121
- [541] *Caete de dor*. Metafizică și poezie (ian. 1951) • 123
- [542] *Cuget Românesc. Pensamiento Rumano*. Revistă de cultură românească (ian. 1951) • 125
- [543] *Gânduri Libere*. Revistă literară și culturală (ian. 1951) • 128
- [544] *Vatra*. Foaie românească de opinie și informație (ian. 1951) • 129
- [545] *Înșir țe Mărgărite*. Literatură, Folclor, Artă-Știință, Critică. Buletin trimestrial al Grupo Cultural „Andrei Mureșanu“ (ian. 1951) • 130
- [546] *Adevărul vremii* (31 mart. 1951) • 134
- [547] *Românul*. Organ al Ligii Românilor Liberi (mart. 1951) • 138
- [548] *Tribuna română. The Romanian Tribune*. Buletin de informații pentru românii din Canada, Toronto, Ontario (Canada) (1 apr. 1951) • 143
- [549] *Destin*. Revistă de cultură românească (iun. 1951) • 145
- [550] *Libertatea românească*. Revistă de gândire și acțiune (aug. 1951) • 150
- [551] *Tânărul Scriitor*. Organ intern al Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (oct. 1951) • 153
- [552] *Anii de ucenicie*. Revista studenților Școlii de Literatură și Critică Literară „Mihail Eminescu“ (nov. 1951) • 155
- [553] *Moftul român*. Organ al celei de a treia internaționale a românilor liberi (1851) • 156
- [554] *Monitorul Comitetului Național Român* (1951) • 158

- [555] *România Muncitoare*. Revistă socială și politică a sindicaliştilor în exil (ian. 1952) • 162
- [556] *Flacăra*. Revistă lunară social-politică și literar-artistică (mai 1952) • 163
- [557] *Pământul Strămoșesc* (iun. 1952) • 164
- [558] *Limba română*. Publicație editată de Academia Română, Institutul de lingvistică (nov. 1952) • 166
- [559] *Almanachul Pribegilor Români* (1951) • 168
- [560] *Studii și cercetări de istorie literară și folklor*. Editată de Institutul de Istorie Literară și Folklor al Academiei Republicii Populare Române (1952) • 174
- [561] *Flacăra*. Revistă lunară social-politică și literar-artistică (ian. 1953) • 177
- [562] *Buletinul Bibliotecii Române*. Studii și documente românești. Publicație a Bibliotecii Române din Freiburg (mai 1953) • 179
- [563] *Buletinul Bibliotecii Române*. Studii și documente românești. Volum jubiliar (1949–1989) (1953) • 184
- [564] *Informația Bucureștilui*. Ziar al Comitetului Orășeșnesc P.M.R. București și al Sfatului Popular al Orașului București (27 iul. 1953) • 186
- [565] *Stindardul* (1953) • 189
- [566] *Libertatea noastră*. Organul Uniunii culturale a românilor din Ungaria (1 ian. 1954) • 194
- [567] *România*. Publicație de cultură și informații istorice (ian. 1954) • 195
- [568] *Gazeta literară*. Organ săptămânal al Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (18 mart. 1954) • 197
- [569] *Steaua*. Literatură – Artă – Cultură. Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (apr. 1954) • 201
- [570] *Carpații*. Revistă de cultură și acțiune românească (în exil) (10 mai 1954) • 202
- [571] *Iașul Literar*. Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (aug. 1954) • 203
- [572] *Literatură și Artă*. Publicație editată de Academia Republicii Populare Române și de Institutul de Studii Româno-Sovietic (1954) • 205
- [573] *Anotimpuri*. Revistă literară trimestrială (ian. 1955) • 207
- [574] *Glasul Patriei*. Organ al Comitetului Român pentru repatriere (10 dec. 1954) • 213
- [575] *Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza” din Iași*. Serie nouă (1955) • 215
- [576] *Limbă și literatură*. Culegere de articole și studii editată de Societatea de Științe Istorice și Filologie (1955) • 217
- [577] *Fapta*. Foaie de luptă românească pentru ziua de azi și de mâine (ian. 1956) • 219
- [578] *România*. Publicație periodică editată de Comitetul Național Român (15 mart. 1956) • 222
- [579] *Teatru*. Organ al Ministerului Culturii și Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (apr. 1956) • 232
- [580] *Presa noastră*. Revistă lunară a Uniunii Ziariștilor din R.P.R. (mai 1956) • 235
- [581] *Lumina*. Publicație a românilor din Voevodina (sept. 1956) • 239
- [582] *Viața studentească*. Revistă a asociațiilor studențești din Republica Populară Română (dec. 1956) • 242
- [583] *Analele Universității „C. I. Parhon” București*. Seria „Științe sociale. Filologie” (1956) • 244
- [584] *Buletinul Universităților „V. Babeș” și „Bolyai” Cluj* (1956) • 245

- [585] *Revista de folclor*. Publicată de Institutul de folclor (1956) • 247
- [586] *Studii de literatură universală*. Culegere editată de Societatea de Științe Istorice și Filologice (1956) • 250
- [587] *Tribuna*. Săptămînal de cultură (10 febr. 1957) • 252
- [588] *Caiete critice*. Colecție de critică și istorie literară (1957) • 254
- [589] *Secolul XX*. Caiet de literatură universală (1957) • 258
- [590] *Luceafărul*. Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (15 iul. 1958) • 261
- [591] *Studii clasice*. Editura Academiei Republicii Populare Române (1959) • 264
- [592] *Semne*. Revistă de gândire, artă și literatură (iun. 1960) • 266
- [593] *Însemnări*. The Western Hemisphere Romanian Orthodox Missionary Episcopate of Canada. Episcopia Misionară Ortodoxă Română din Emisfera de Vest în Canada (1960) • 269
- [594] *Bună Vestire*. Organ de zidire creștină (ian. 1962) • 277
- [595] *Adevărul*. A Romanian Newspaper Fighting Communists and Fellow-Travelers in the Free World (iun 1962) • 287
- [596] *Cuvântul în exil* (iun. 1962) • 289
- [597] *Săptămîna culturală a Capitalei*. Publicație editată de Comitetul pentru Cultură și Artă al orașului București (21 dec. 1962) • 294
- [598] *Revista Scriitorilor Români*. Editată de Societatea Academică Română (1962) • 295
- [599] *Analele Universității din Timișoara*. Seria Științe filologice (1963) • 303
- [600] *Drum*. Revistă de literatură (sept. 1963) • 305
- [601] *Lumea*. Săptămînal de politică externă, editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Populară Română (1 nov. 1963) • 307
- [602] *Ființa românească*. Revistă de cultură (1963) • 308
- [603] *Orizont*. Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (ian. 1964) • 309
- [604] *Revista muzeelor* (ian. 1964) • 311
- [605] *Prodromos*. Foaie de gând și apropiere creștină (ian. 1964) • 313
- [606] *Ateneu*. Revistă de cultură (aug. 1964) • 315
- [607] *Anuarul de Filologie*. Editat de Centrul de lingvistică, istorie literară și folclor, filiala Iași (1964) • 317
- [608] *Credința. The Faith*. Foaie de zidire Sufletească Pentru Popor (febr. 1965) • 318
- [609] *Ramuri*. Revistă editată de Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Dolj (aug. 1965) • 325
- [610] *Familia*. Revistă de cultură (sept. 1965) • 327
- [611] *Mele*. Carta Internațională de Posaia (dec. 1965) • 329
- [612] *Calendarul Bisericii Catolice Române din Statele Unite*. Romanian Catholic Church Almanah (1965) • 331
- [613] *Calendarul Solia pe anul Domnului 1965*. Publicat pentru Românii din America și din toată lumea (1965) • 335
- [614] *Amfiteatru*. Revistă literară și artistică editată de Uniunea Asociațiilor Studenților din Republica Socialistă România (ian. 1966) • 337
- [615] *Cronica*. Săptămînal politic, social, cultural (12 febr. 1966) • 339
- [616] *Argeș*. Revistă social-culturală a Comitetului Județean de Cultură și Educație Socialistă (iun. 1966) • 341

- [617] *Astra*. Lunar politic – social – cultural. Editat de Comitetul pentru Cultură și Educație Socialistă al județului Brașov (iun. 1966) • 343
- [618] *Tomis*. Revistă lunară editată de Comitetul de Cultură și Educație al județului Constanța (iul. 1966) • 346
- [619] *Revista de istorie și teorie literară*. Publicație a Institutului de Istorie și Cercetări de Teorie Literară „G. Călinescu“ (1966) • 348
- [620] *Calendarul Credința*. Editat de Episcopia Ortodoxă Română din America (1966) • 352
- [621] *Magazin istoric*. Revistă de cultură istorică (apr. 1967) • 356
- [622] *Cutezători*. Revistă editată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor (28 sept. 1967) • 358
- [623] *Țara și exilul*. Curier informativ al Mișcării Legionare (1963) • 361
- [624] *România literară*. Săptăminal de literatură și artă (10 oct. 1968) • 365
- [625] *Almanah „Flacăra“*. Editat de Revista Flacăra (1968) • 368
- [626] *Echinox*. Revistă studențească de cultură (febr. 1969) • 369
- [627] *Alma Mater*. Revistă de cultură a studenților Universității „Al. I. Cuza“ Iași (apr. 1969) • 371
- [628] *Porunca vremii*. Revistă de opinie și acțiune românească (apr. 1969) • 373
- [629] *Limite* (sept. 1969) • 376
- [630] *Vestitorul român canadian*. Buletin cultural bisericesc ortodox (dec. 1969) • 380
- [631] *Almanahul literar* (1969) • 381
- [632] *Calendarul Ortodox Român „Candela“* (1969) • 383
- [633] *Calendarul ziarului „America“*. Organul oficial al Uniunii și Ligii S.R.A., Inc. (1969) • 387
- [634] *Nord*. Revistă a Asociației studenților din Institutul Pedagogic din Baia Mare (1969) • 390
- [635] *Studia et acta Musei Nicolae Bălcescu* (1969) • 392
- [636] *Studii de limbă, literatură și folclor* (1969) • 394
- [637] *Valachica* (1969) • 395
- [638] *Noi*. Casetă de literatură întocmită de Valeriu Ananina (ian. 1970) • 397
- [639] *Convorbiri literare*. Revista lunară a Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România (mai 1970) • 400
- [640] *Manuscriptum*. Revistă trimestrială editată de Muzeul Literaturii Române (oct. 1970) • 402
- [641] *Studii și articole* (1970) • 407
- [642] *Vatra*. Revistă social-culturală (apr. 1971) • 409
- [643] *Acțiunea românească. The Romanian Action*. Organ al Consiliului Național Român (apr.-iun. 1971) • 412
- [644] *România pitorească*. Revistă culturală a Ministerului Turismului (ian. 1972) • 416
- [645] *Limbă și literatură*. Editată de Societatea de Științe Filologice din Republica Socialistă România (ian.-mart. 1972) • 418
- [646] *Luceafăr Nou*. Revista Coloniei române din Austria (ian.-apr. 1972) • 421
- [647] *Transilvania*. Revistă politică, socială, culturală și literară (mai 1972) • 424
- [648] *Era socialistă*. Revistă teoretică și social-politică a Comitetului Central al Partidului Comunist Român (1 sept. 1972) • 427
- [649] *Tribuna României*. Editată de Asociația „România“ (15 nov. 1972) • 432

- [650] *Altarul Străbun*. Publicație editată de Parohia Ortodoxă Română „Sf. Petru și Pavel“ din Melbourne (1 dec. 1972) • 434
- [651] *Exilul solidar*. Publicație de luptă anticomunistă din exilul românesc (dec. 1972) • 438
- [652] *File vilcene*. Publicație editată de Societatea „Prietenii Muzeului Bălcescu“ (dec. 1972) • 441
- [653] *Analele Universității din Craiova*. Seria „Istorie, geografie, filologie“ (1972) • 443
- [654] *Limbă și literatură pentru elevi*. Revistă trimestrială editată de Societatea de Științe Filologice (1972) • 445
- [655] *Studii și cercetări științifice* (Seria istorie filologie) (1972) • 447
- [656] *Comuniunea Românească*. Revistă de cultură și artă (ian.-mart. 1973) • 449
- [657] *Învierea. The Resurrection*. Revistă de teologie și cultură românească, editată de Reprezentanța Patriarhiei Ortodoxe Române din Ierusalim (ian.-iun. 1973) • 453
- [658] *Apoziția*. Revista Cercului literar-artistic „Apoziția“ (1973) • 456
- [659] *Candela*. Publicație religios-culturală (31 mart. 1973) • 462
- [660] *Ethos*. Revistă literară editată în Franța de exilații români (1973) • 464
- [661] *Dreptatea. “The Justice”*. Organ independent de informare al românilor din America (apr. 1974) • 466
- [662] *Noi tracii*. Buletin circular tracologic al Centrului de studii istorice de la Veneția (sept. 1974) • 471
- [663] *Ecouri românești*. Primul ziar canadian în limba română. Romanian Echos – The First Canadian Newspaper in Romanian Language (1974) • 473
- [664] *Vestitorul*. Revistă religioasă (1975) • 481
- [665] *Izvoare*. Revistă de literatură (sept. 1975) • 484
- [666] *Europa și neamul românesc*. Foaia mișcării române pentru unitatea Europei (1975) • 487
- [667] *Cuvântul românesc. The Romanian Voice*. The Largest Romanian Newspaper in the Free World (Cel mai răspândit ziar din lumea liberă) (mai 1976) • 488
- [668] *America*. Ziarul românesc. Romanian News. The Leading Romanian Newspaper in U.S.A. and Canada (10 mai 1976, număr festiv) • 504
- [669] *Journal of American Romanian Academy of Arts and Sciences*. Rev. ed. din 1984 de Academia româno-americană de arte și științe (The American Romanian Academy of Arts and Sciences) (mai 1976) • 507
- [670] *Almanah Tribuna* (1976) • 510
- [671] *Anuar 1976*. Istoric, realizări (1976) • 512
- [672] *Archiva Valachica*. Studii și materiale de istorie și istorie a culturii (1976) • 514
- [673] *Buletinul Societății de Științe Filologice*. Editat de Societatea de Științe Filologice din Republica Socialistă România (1977) • 516
- [674] *Dialog*. Revistă a Cercului Democrat al Românilor din Germania (1977) • 518
- [675] *Curentul* (11 ian. 1978) • 520
- [676] *Bulletin européen*. Supliment al revistei „Europa și neamul românesc“ (febr. 1978) • 523
- [677] *Adevărul. The Truth*. Revista Comitetului pentru Apărarea Transilvaniei Românești (Herald of the Committee for the Defense of the Romanian Transylvania) (apr. 1978) • 525
- [678] *Vatra*. Foaie românească de opinie și informație (1978) • 528

- [679] *Gândire și Artă*. Pensée et art. Thinking and Art (oct. 1979) • 533
- [680] *Almanah „Convorbiri literare“* (1979) • 536
- [681] *Curierul românesc*. Publicație lunară independentă (mai 1980) • 537
- [682] *Tricolorul*. Istorie – literatură – artă – și – civilizație – românească (aug. 1980) • 539
- [683] *Credință și viață*. Buletinul Parohiei Ortodoxe Române „Pogorîrea Sf. Duh“ (1980) • 543
- [684] *Curierul*. Organ al Congresului Național Român-American (oct.-dec. 1980) • 546
- [685] *Altarul – The Altar*. Buletinul Bisericii Ortodoxe Române din Londra. The Romanian Orthodox Church in London (1980) • 552
- [686] *Anuarul de folclor* (1980) • 554
- [687] *Secvența*. Cotidian al Festivalului filmului pentru tineret editat de „Scînteia tineretului“ (1 aug. 1981) • 555
- [688] *Scînteia tineretului*. Supliment literar-artistic al ziarului „Scînteia tineretului“ (20 sept. 1981) • 557
- [689] *Clujul literar și artistic*. Almanah al Asociației scriitorilor din Cluj (1981) • 559
- [690] *Lupta Românească. La Lutte Roumaine*. Organ al Consiliului Național Român. Journal du Conseil National Roumain (1981) • 563
- [691] *Căminul românesc*. Buletin de informații al comunității românilor din Elveția (1981) • 565
- [692] *România pretutindeni*. Revistă internațională de sinteze pentru românii de pretutindeni, fără preocupări politice, pentru limba și cultura românească (1982) • 572
- [693] *Luceafărul. Almanah estival* (1982) • 578
- [694] *Libertatea. The Liberty*. Ziar de opinie, orientare și acțiune românească (1982) • 581
- [695] *Columna*. Publicația studenților și cursanților Lectoratului românesc din Finlanda (mai 1983) • 584
- [696] *Lupta. The Fight* (sept. 1983) • 585
- [697] *Almanahul Coresi* (1983) • 589
- [698] *Viața Românească. Almanah* (1983) • 591
- [699] *Orizont Românesc. Romanian Horizon*. Publicație trimestrială, bilingvă, de cultură. A cultural bilingual quarterly (1983) • 593
- [700] *Convergențe Românești. Romanian Convergences*. Revistă de cultură și civilizație românească. Periodical Romanian Culture and Civilisation (1984) • 594
- [701] *Carpații*. Revistă de cultură și acțiune românească în exil (1984) • 596
- [702] *Contrapunct*. Revistă trimestrială de politică și cultură (ian.-mart. 1985) • 600
- [703] *Universul liber*. Informații – Politică – Literatură – Artă – Sport – Umor (apr. 1985) • 602
- [704] *Săptămâna müncheneză*. Săptămânal românesc independent pentru informații, opinii, anunțuri, inserate și reclame (19 dec. 1985) • 606
- [705] *Alergătorul de la Marathon*. Publicație a Editurii Nord (1985) • 608
- [706] *Minimum*. Revista oamenilor inteligenți (1 apr. 1987) • 611
- [707] *Agora*. Revistă alternativă de cultură (1987) • 612
- [708] *Miorița*. Ecoul României (mart. 1988) • 615
- [709] *Lumea Liberă. The Free World*. Săptămânal independent al tuturor românilor. An Independent Romanian Weekly (9 oct. 1988) • 616

- [710] *Solia. The Herald* (1988) • 620
- [711] *Polemici*. Revistă lunară de politică și cultură (nov. 1988) • 622
- [712] *Observator*. Trimestrial românesc independent de cultură, politică, studii și opinii.
Rumänische unabhängige Zeitschrift für Kultur, Politik, Studien u. Meinungen
(ian.-febr.-mart. 1989) • 625
- [713] *Deșteptarea*. Buletin informativ al Frontului Popular al Moldovei (mai 1989) • 630
- [714] *Literatură și artă*. Săptămînal al Uniunii Scriitorilor din Moldova (29 iun. 1989) • 633
- [715] *Credința. The Faith*. Revistă românească de spiritualitate Ortodoxă. Romanian Herald
of Orthodox Spirituality (iul.-sept. 1989) • 635
- [716] *Buletinul Institutului Român de Cercetări Istorice*. The Romanian Historical
Researches Institute (din California) (nov. 1989) • 638
- [717] *Stindardul românilor* (nov. 1989) • 642
- [718] *Universul liber*. Revista românilor de pretutindeni. The International Romanian
Magazine (nov. 1989) • 646
- [719] *Revista mea*. Publicație săptămînală ilustrată (21 dec. 1989) • 650

Addenda

- Libertatea Scrisului în România Democratică*, Nicolae Pandelea • 655
- După capitularea Germaniei* • 657
- Textul actului de capitulare necondiționată* • 658
- Memoriu către M. S. Regele Mihai*, Onisifor Ghibu • 659
- Cuvîntul Partidului Național Liberal*, Const. I. C. Brătianu • 663
- De ce „Liberalul“ și nu „Viitorul“* • 663
- „Cortina de Fier“* • 664
- Drepturile istorice*, Ion Zamfirescu • 666
- Între două lumi*, Sebastian Șerbescu • 667
- Continuăm*, Al. Cerna-Rădulescu • 669
- Despre „împărțirea“ lumii* • 670
- „Postdam – 1945“*, Ion Gheorghe • 670
- Cum stăm*, Vasile Postecă • 674
- Lumina vine din trecut*, Ion Carja • 676
- Însemnări asupra românilor din Balcani la lumina surselor otomane*,
Nicoară Beldiceanu • 680
- Etica presei*, Ion Dumitru • 683
- Al 14-lea Congres al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte* • 684

Indice:

- [I] *Alfabetice* • 691
- [II] *Localități de apariție* • 695
- [II] *Colaboratori* • 700

[499] LUMINA

Revistă politică, literară și de cultură generală

Apare la Bîrlad, lunar, neregulat, de la 1 ianuarie 1945 pînă la 29-30 august 1947.

Director: Lazăr Beneș. Redacția și administrația: str. Vasile Lupu, nr. 6. Tip.: „Lu-pășcu“, Bîrlad.

COLABORATORI: N. Pandelea, Lazăr Beneș, Mihai Beniuc (*Orașul pierdut*, în nr. 1), Eugen Relgis, Victor Eftimiu, F. Aderca, G.

Ursu, Camil Baltazar, G. Tutoveanu, Cezar Drăgoi, G. E. Iuteș.

La ancheta revistei cu privire la *Arta contemporană* (interviu de Cezar Drăgoi), publicată în nr. 27-28 și 29-30 din 1947, răspund: Tudor Arghezi, Eugen Relgis, George Silviu, Gala Galaction, Camil Baltazar, Radu Teodorescu.

Reproducem articolul-program semnat de Lazăr Beneș și fragmente din interviul lui Cezar Drăgoi:

În loc de editorial

Motto:

„Lumina vine de la răsărit“,
din cuvântarea ținută în Parlamentul
Federației în 1920 de Prof. Paul Bujor,
fost președinte al Senatului.

Și se făcu lumină! Când? La 23 August 1944. Până la această dată ani de zile o bună parte din noi am trăit în întuneric – în acel întuneric aducător de barbarie și de vandalisme teutonice.

Rar a mai trăit omenirea momente atât de grele de opresiune și împilare, de teroare și crimă.

Așa zisul popor „civilizat“ care până acum câțiva ani se fălea în lume ca națiune de „Kultură“ și-a dat din nou arama pe față.

Istoria se repetă de data asta în loc de Kaizer, în frunte cu o fiară numită Hitler – cel mai abject personaj din istoria ce se va scrie – germanii cuceriră rând pe rând state și popoare pașnice pentru a le supune unor inchiiziții și masacre care pe lângă ele, cele din Spania inchiizitorială sunt floare la ureche. Peste tot numai jaf și crime. Fie polonez, ceh, francez, grec sau evreu, pentru Hitler, acești oameni

– în sadica lui poftă de sânge – sunt ceva de prisos pe pământ, pe acest pământ binecuvântat care-i mai rabdă fărădelegile. Până când?

România a avut buna inspirație. Cu un ceas mai devreme să-și deschidă ochii și să vadă unde duce drumul ce-l urma până în pragul lui 23 August. Prăpastia se vedea...

Și numai bunătaței proverbiale ale sufletului slav – poporului Sovietic – am putut eși cu fața oricui curată dintre un conflict care în bună parte nu era dorit de neamul românesc. Adevărații patrioți din toată țara – acei care au suferit prin închisori și lagăre pentru crezul lor cinstit: prietenia cu U.R.S.S. – odată eliberați din aceste „țarcuri“ de tortură morală și corporală au pornit cu cel mai sincer elan, spre a repara ofensa adusă poporului sovietic de o clică de oameni paranoici, duși într’o psihoză de cel mai îngâmfat tiran: Hitler.

Ori faptele arată că calomniile împotriva rușilor se desmint singure.

Odată cu libertățile câștigate, cultura e în plin progres și toate ramurile de activitate ale unui stat modern funcționează absolut normal.

Și clerul își continuă în deplină libertate aceiași activitate religioasă ca mai înainte.

România cu Transilvania de Nord revenită prin ajutorul armatei sovietice, e alături de marile puteri aliate în lupta comună în potriua hitlerismului.

În ce privește din partea mării vecine dela răsărit, România va avea numai bine, dar se cere și o condiție superioară, aceia de a respecta cu scrupuloizitate obligațiunile ce decurg din convenția de armistițiu – după cum a repetat-o recent și d-l Andrei Vâșinschi prim locțiitor al comisarului Poporului pentru Afacerile străine al U.R.S.S.-ului.

De asemenea se cuvine să cunoaștem fiecare următoarele șase principii fundamentale ale politicei externe a Rusiei.

1. – Relații pacifice cu toate statele indiferent de sistemele lor politice.
2. – Cooperare politică și economică cu toate statele pe baza egalității și independenței suverane a părților contractante și a coexistenței celor două sisteme.
3. Alianțe cu ori ce state, în scopul de a apăra pe ambii parteneri împotriva actelor de agresiune.
4. Renunțarea categorică la orice expansiune imperialistă în dauna altor națiuni.
5. Neintervenție în afacerile interne ale altor state.
6. Întărirea coaliției națiunilor iubitoare de libertate în lupta contra agresorilor fasciști.

Mai multă bună voință și civilizație în cooperarea cu celelalte națiuni, venite din partea unui stat pacific, credem că nu se poate.

Și tocmai deaceia pentru că datorită noui vieți ce am început a trăi dela 23 August încoace „Lumina“ își datorează viața, am găsit de cuviință ca în loc de obicinuitul cuvânt introductiv ocazionat de apariția unei noi reviste, să aducem

acest cald omagiu împreună cu colaboratorii noștri(i) – marelui popor sovietic – prin publicarea articolelor ce urmează. Și să recunoaștem că, și de data asta, pe lângă libertățile obținute, „*lumina vine tot de la răsărit*“.

Iar ca program avem: *Lumină, cât mai multă lumină*.

Lazăr Beneș

(*Lumina*, an. I, nr. 1 din 1 ian. 1945.)

Arta contemporană (Interviu de Cezar Drăgoi)

Tudor Arghezi:

Poetul pornește pe o cale spinoasă, e într-o continuă căutare pentru a se realiza, însă nu-i este permis să se oprească, dar nici măcar să șovăie: trebuie să aibă curajul să-și asume riscurile. Un poet care se oprește în drum sau șovăie nu crede în ceea ce spune – și mai precis, n-are nimic de spus – ori în situația asta a mai scrie n-are nici un rost!

În altă ordine de idei: Poezia trebuie să fie independentă, să trăiască prin ea însăși.

Despre o criză a culturii românești: Există o criză a literaturii românești din punctul de vedere al noutății. Scriitorii se limitează a relua vechile teme ca o flășnetă demodată. E nevoie de-o revistă tânără – care să-și croiască un drum nou, cu orice preț, peste principiile estetice vechi. Chiar greșind, va avea o valoare neprețuită.

(*Lumina*, an. III, 1947, nr. 27 din 28 martie.)

Camil Baltazar:

Se simte lipsa unei reviste care, dusă de un critic de prestigiu sau un scriitor de renume, așa cum au fost E. Lovinescu și L. Rebreanu cu publicațiile *Sburătorul*¹ și *România literară*². O revistă care să servească de îndreptare și orientare publicului cititor dornic să se înfrupte din valorile reale ale artei și culturii noastre.

Gala Galaction:

O iubesc (poezia) și o admir oriunde o găsesc excepțional de bine scrisă. Deși inspirația, cadențele și factura poeziei de azi nu mai sînt ale lui Eminescu și Coșbuc – idoliile vremii mele – totuși, între această poezie și inima mea am un genial

---

1. Vol. II al ediției de față, p. 100.

2. *Idem*, p. 458.

intermediar, pe Tudor Arghezi, titanul versului românesc de azi, prin Tudor Arghezi și prin incomparabila lui cerească exegeză pricep și simt mai aproape de mine scriptura muzelor românești de „ultimă oră“.

Întrebat: *În ce curent integrați poezia contemporană românească?*, Gala Galaction răspunde:

În fluviul amestecat, turbure, plin de clocote și spumă a spiritelor noastre, afluențe sufletești. Firește, toate fluviile curg de la deal la vale, spre marea depărtată și misterioasă... Dar cine poate să îmbrățișeze, într-o sinteză, atâtea valuri, atâtea zbucium, atâtea stridente și atâtea diversitate.

Poezia românească de azi – prin reprezentanții ei adevărați, recunoscuți sau încă nerecunoscuți – merge, trebuie să meargă spre marea fericită a dorului și a visurilor supreme, cari ne fascinează azi pe noi toți.

(*Lumina*, an. III, 1947, nr. 29 din 30 aug. 1947; B.A.R. P II 19893.)

Vezi *D.P.L.R.*, ediția a III-a, 2004, s.v. Vezi și Valentin Tașcu, *Lumina*, în *D.G.L.R.*, vol. IV, 2005, s.v.

[500] REVISTA CERCULUI LITERAR

Revistă lunară de literatură, filozofie și artă

Apare la Sibiu, din ianuarie pînă în iunie-august 1945 (în total 6 numere, ultimul triplu), sub redacția lui I. Negoîtescu. Redacția și administrația: str. Mitropoliei, nr. 12. Tip.: Oct. C. Vestemean, str. Avram Iancu, nr. 16, Sibiu.

COLABORATORI: Radu Stanca, I. D. Sîrbu, Ioanichie Olteanu, Cornel Regman, Ștefan Aug. Doinaș, Victor Iancu, I. Negoîtescu, N. Balotă, E. Lovinescu (inedite), Eugen Todoran, Constant Tonegaru, Lucian Blaga, Ioana Postelnicu, Henri Jacquier, Ion Oana.

Perspectivă

Cînd, în primăvara anului 1943 a apărut manifestul *Cercului literar*, ca un elogiu al spiritului de libertate, ca o reintegrare a generației tinere în românitatea de perspectivă universală, ruptă de nebuloose conjuncturi politice și regionaliste, împrejurarea a fost socotită, în lumea literaturii propagandistice și a ortodoxismului pe de o parte, în lumea stîngii oprimate pe de altă parte, ca un act de semnificații politice. Unii ne-au atacat cu violență pamfletară bine cunoscută, alții ne-au primit cu bucuria strîngerii rîndurilor, în vederea descătușării. Fiindcă în acel manifest se lua atitudine de atașare entuziastă la critica ce descindea din Miorescu și fiindcă acolo se încerca spulberarea calomniilor ce au înconjurat de la apariție o voluminoasă și mai dreaptă în multe privințe *Istorie a literaturii române*, se înțelege că cei care ne-au apărat în modul cel mai just au fost criticii. Prin litera lor publică sau prin strîngerea de mîna transmisă în plic.

Manifestul *Cercului literar*, spre desosebire de cele care l-au precedat, ca expresii ale orientării generațiilor noi românești, n-a tîns la inițierea unui curent nou, la revoluționarea tiparelor literare, la formulări îndrăznețe și la invenții fantastice. În atmosfera îmbîcsită și apăsătoare a aceluia timp, el a vrut să trezească speranțele în forțele tinere ale neamului, să afirme, peste vicisitudini și aberații, continuitatea faciei valorilor eterne. Nu era, atunci, numai o obscurizare perfidă a principiilor în literatură, ca reînviere a unor curente mai vechi și care răposaseră prin sterilizare, ci o stare de spirit mai amplă, deci îngrijorătoare prin consecințele ei. Că așa este ne-o dovedesc reaparițiile de dată recentă, îmbrăcate desigur în formele de